

Sygn. akt I CSK 635/17

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa R. C.
przeciwko "CNH I. Polska" spółce z o.o. w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 lutego 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w W.
z dnia 12 kwietnia 2017 r., sygn. akt I ACa .../14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i odstępuje
od obciążenia powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Choć skarżący odwołał się do występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, oraz istnienia na potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości dotyczących chwili na którą powinna być wyliczona wartość poniesionych nakładów, to nie występują te przesłanki przyjęcia jej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.).

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 niepubl.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono istotne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07,

z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl. oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243).

Przedstawione w skardze pytanie, nie odpowiada tym wymaganiom. Brak bowiem w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w zasadzie argumentacji prawnej, która mogłaby prowadzić do różnej na nie odpowiedzi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 976/14 niepubl.). Z samej treści art. 676 k.c. wynika, że objęte nim nakłady jeżeli zatrzymuje je wynajmujący (wyzierżawiający), powinny być oszacowane według ich wartości z chwili zwrotu rzeczy. Skarżący jednak przeoczył, że w tej materii miały w sprawie zastosowanie postanowienia umowne (aneks do umowy z dnia 6 maja 1995 r.). Przyjęty przez Sąd Apelacyjny sposób ich rozliczenia jest niewątpliwie korzystniejszy dla powoda.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, a nie należą tylko do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08 i z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący także nie przedstawił uzasadnienia tej przesłanki w sposób wyżej zasygnalizowany. Odwołał się, z jednej strony do unormowania zawartego w art. 676 k.c., a z drugiej do art. 363. k.c., oraz przywołał stanowisko Sądu Apelacyjnego, że ze względu na znaczny upływ czasu (13 lat od chwili

zwrotu nieruchomości) w drodze analogii powinien mieć zastosowania art. 363 k.c. Z ustaleń wynika, że Sąd Apelacyjny ustalił wartość nakładów według stanu na dzień zakończenia umowy dzierżawy (z chwili zwrotu nieruchomości marzec 2005 r.), ale cen aktualnych w chwili wyrokowania i to uzasadniało zasądzenie odsetek od tej daty.

W umowie najmu strony mogą ustanowić inne reguły w zakresie zwrotu nakładów po ustaniu stosunku najmu, czy dzierżawy (w tym też tzw. nakładów ulepszających) niż przewidziane w art. 676 k.c. (np. w wyniku wyłączenia prawa wyboru wynajmującego). Artykuł 676 k.c. ma zastosowanie w zakresie stosunku dzierżawy nieruchomości (art. 694 k.c.), mimo odmienności konstrukcyjnych umowy najmu i umowy dzierżawy oraz innych funkcji gospodarczych tych umów. Choć więc roszczenie o zwrot wartości tzw. nakładów (art. 676 k.c.) nie ma charakteru odszkodowawczego, ani quasi-odszkodowawczego (kompensacyjnego), gdyż chodzi w nim jedynie o zapłatę byłemu dzierżawcy za pozostawione ulepszenia przedmiotu dzierżawy po zakończeniu dzierżawy, niemniej takie ich rozliczenie, było korzystne dla skarżącego, gdyż w ten sposób wyliczone okazały się one wyższe, właśnie o dalej dochodzoną kwotę 143 465,47 zł.

Trafnie jednak Sąd Apelacyjny uznał, że rozszerzenie powództwa o tę kwotę w postępowaniu apelacyjnym było niedopuszczalne w świetle art. 383 k.p.c.

Z tych względów, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

kc